

N á v r h
ZÁKON
ze dne ... 2013
o směnářenské činnosti

Parlament se usnesl na tomto zákoně České republiky:

ČÁST PRVNÍ
OBEČNÁ USTANOVENÍ

§ 1

Předmět úpravy

Tento zákon upravuje provozování směnářenské činnosti a podmínky činnosti směnárníků.

§ 2

Směnářenská činnost a směnářenský obchod

(1) Směnářenskou činností je činnost provozovaná podnikatelským způsobem, která spočívá v provádění směnářenských obchodů.

(2) Směnářenským obchodem je obchod spočívající ve směně bankovek, mincí nebo šeků znějících na určitou měnu za bankovky, mince nebo šeky znějící na jinou měnu.

§ 3

Oprávnění provozovat směnářenskou činnost

Provozovat směnářenskou činnost mohou pouze

- a) banky, zahraniční banky a zahraniční finanční instituce za podmínek stanovených zákonem upravujícím činnost bank,
- b) spořitelní a úvěrní družstva za podmínek stanovených zákonem upravujícím činnost spořitelních a úvěrních družstev,
- c) směnárníci (§ 4) za podmínek stanovených tímto zákonem a
- d) Česká národní banka.

ČÁST DRUHÁ
SMĚNÁRNÍK

§ 4

Základní ustanovení

Směnárník je ten, kdo je oprávněn provozovat směnářenskou činnost na základě zápisu do registru směnárníků.

§ 5

Podmínky pro zápis do registru směnárníků

- (1) Česká národní banka rozhodne, že se žadatel zapíše do registru směnárníků, jestliže
- a) má žadatel sídlo, obchodní závod nebo pobočku obchodního závodu v České republice,
 - b) je žadatel důvěryhodný; to platí obdobně pro vedoucí osoby a skutečné majitele žadatele,
 - c) vedoucí osoby žadatele, které skutečně řídí provozování směnárenské činnosti, dosáhly středního vzdělání s maturitní zkouškou a
 - d) žadatel, je-li fyzickou osobou, dosáhl věku 18 let a je plně svéprávný.

(2) Má se za to, že skutečný majitel emitenta cenného papíru přijatého k obchodování na evropském regulovaném trhu nebo na zahraničním trhu s investičními nástroji, který je srovnatelný s evropským regulovaným trhem, je pro účely zápisu do registru směnárníků důvěryhodný.

(3) Vedoucí osobou právnické osoby se pro účely tohoto zákona rozumí její statutární orgán, člen jejího statutárního orgánu, její ředitel, prokurista nebo jiná osoba, která skutečně řídí její činnost. Je-li statutárním orgánem nebo jeho členem právnická osoba, rozumí se vedoucí osobou fyzická osoba, která jménem této právnické osoby funkci statutárního orgánu nebo jeho člena vykonává. Vedoucí osobou podnikající fyzické osoby se pro účely tohoto zákona rozumí její ředitel, prokurista nebo jiná osoba, která jiným způsobem skutečně řídí její podnikání.

- (4) Skutečným majitelem se pro účely tohoto zákona rozumí
- a) fyzická osoba, která fakticky nebo právně vykonává přímo nebo nepřímo rozhodující vliv na řízení nebo provozování podniku žadatele; nepřímým vlivem se rozumí vliv vykonávaný prostřednictvím jiné osoby nebo jiných osob,
 - b) fyzická osoba, která sama nebo na základě dohody s jiným společníkem nebo společníky disponuje více než 25 % hlasovacích práv podnikatele; disponováním s hlasovacími právy se pro účely tohoto zákona rozumí možnost vykonávat hlasovací práva na základě vlastního uvážení bez ohledu na to, zda a na základě jakého právního důvodu jsou vykonávána, popřípadě možnost ovlivňovat výkon hlasovacích práv jinou osobou,
 - c) fyzické osoby jednající ve shodě, které disponují více než 25 % hlasovacích práv žadatele, nebo
 - d) fyzická osoba, která je na základě jiné skutečnosti příjemcem výnosů z činnosti žadatele.

(5) Žádost o zápis do registru směnárníků lze podat pouze elektronicky. Náležitosti žádosti, včetně příloh osvědčujících splnění podmínek podle odstavce 1, její formu a způsob podání stanoví prováděcí právní předpis.

CELEX: 32005L0060

§ 6

Zápis do registru směnárníků

(1) Rozhodnutí o zápisu žadatele do registru směnárníků se písemně nevyhotovuje. O zápisu do registru směnárníků informuje Česká národní banka žadatele elektronicky.

(2) Na žádost vydá Česká národní banka elektronický výpis z registru směnárníků prokazující stav evidovaný k okamžiku, který je na něm uveden. Výpis z registru obsahuje alespoň

označení registru, identifikační údaje registrované osoby, uvedení internetové adresy, kde lze ověřit její zápis do registru směnárníků, a datum vydání výpisu.

§ 7

Změna údajů

(1) Směnárník oznámí bez zbytečného odkladu České národní bance změnu údajů uvedených v žádosti o zápis do registru směnárníků nebo v jejích přílohách, na jejichž základě byl do tohoto registru zapsán. Směnárník není povinen České národní bance oznamovat změnu údajů, které jsou vedeny v základních registrech jako referenční údaje.

(2) Oznámení podle odstavce 1 lze podat pouze elektronicky. Náležitosti oznámení podle odstavce 1, včetně jeho příloh, jeho formu a způsob podání stanoví prováděcí právní předpis..

§ 8

Zánik a zrušení registrace směnárníka

(1) Registrace směnárníka zanikne dnem

- a) smrti nebo zrušení směnárníka nebo
- b) nabytí právní moci rozhodnutí o úpadku směnárníka nebo nabytí právní moci o zamítnutí insolvenčního návrhu pro nedostatek majetku směnárníka.

(2) Česká národní banka zruší registraci směnárníka, jestliže o to směnárník požádá.

(3) Česká národní banka může zrušit registraci směnárníka, jestliže

- a) směnárník opakovaně nebo závažným způsobem porušil povinnost stanovenou tímto zákonem nebo jiným právním předpisem upravujícím postup při provozování směnárenské činnosti,
- b) směnárník nesplňuje podmínky pro zápis do registru směnárníků nebo
- c) registrace byla provedena na základě nepravdivých nebo neúplných údajů nebo v důsledku jiného nedovoleného postupu směnárníka.

§ 9

Registr směnárníků

(1) Česká národní banka spravuje a provozuje v elektronické podobě registr směnárníků.

(2) Do registru směnárníků se zapisuje

- a) u fyzické osoby obchodní firma nebo jméno, popřípadě jména, příjmení, datum narození, adresa bydliště nebo sídla a identifikační číslo osoby,
- b) u právnické osoby obchodní firma nebo název, sídlo a identifikační číslo osoby,
- c) datum zápisu do registru a
- d) datum zrušení nebo zániku registrace.

(3) Jestliže žadateli nebylo před podáním žádosti přiděleno identifikační číslo osoby, poskytnete je České národní bance správce základního registru právnických osob, podnikajících fyzických osob a orgánů veřejné moci.

(4) Česká národní banka registr směnárníků uveřejňuje na svých internetových stránkách.

ČÁST TŘETÍ

POVINNOSTI PROVOZOVATELE SMĚNÁRENSKÉ ČINNOSTI

§ 10

Kurzovní lístek

(1) Provozovatel směnářenské činnosti uveřejňuje v provozovnách, v nichž provádí směnářenské obchody, kurzovní lístek.

(2) Kurzovní lístek obsahuje

- a) označení, že se jedná o kurzovní lístek,
- b) obchodní firmu nebo název anebo jméno a příjmení provozovatele směnářenské činnosti, údaj umožňující identifikaci tohoto provozovatele v registru směnárníků nebo jiném seznamu nebo registru,
- c) názvy nebo jiná označení měn, mezi nimiž provozovatel směnářenské činnosti směnu provádí,
- d) informace o směnných kurzech, jimiž je prováděn přepočít mezi těmito měnami a které jsou pro zájemce nejméně výhodné, a
- e) informace o úplatě za provedení směnářenského obchodu.

(3) Údaje na kurzovním lístku se uvádějí v přiměřené velikosti určitým a srozumitelným způsobem. Číselné údaje se uvádějí arabskými číslicemi.

§ 11

(1) Provozovatel směnářenské činnosti nesmí provést směnářenský obchod s použitím směnného kurzu nebo za úplatu, které jsou pro zájemce o provedení směnářenského obchodu méně výhodné než směnný kurz nebo úplata uvedené na kurzovním lístku.

(2) Nabízí-li provozovatel směnářenské činnosti směnný kurz nebo úplatu, které jsou pro zájemce o provedení směnářenského obchodu výhodnější než směnný kurz nebo úplata uvedené na kurzovním lístku, nesmí být informace o tom zaměnitelná s kurzovním lístkem. Platí-li nabídka výhodnějšího směnného kurzu nebo výhodnější úplaty pouze při splnění určitých podmínek, uveřejní provozovatel směnářenské činnosti spolu s informací o nabídce i informaci o těchto podmínkách. Ustanovení § 10 odst. 3 se použije obdobně.

§ 12

Informace před provedením směnářenského obchodu

(1) Provozovatel směnářenské činnosti sdělí zájemci o provedení směnářenského obchodu s dostatečným předstihem před uzavřením tohoto obchodu informace uvedené v odstavci 2. Tyto informace musí být zájemci sděleny v textové podobě, určitě a srozumitelně v českém a anglickém jazyce. Textová podoba je zachována, jsou-li informace sděleny takovým způsobem, že je lze uchovat a opakovaně zobrazovat.

(2) Zájemci musí být v souladu s odstavcem 1 sděleny tyto informace o

- a) provozovateli směnářenské činnosti:
 1. obchodní firma nebo název anebo jméno a příjmení,

2. adresa sídla a adresa provozovny, v níž je smlouva uzavírána, popřípadě jiné adresy, včetně elektronické, které mají význam pro komunikaci zájemce s provozovatelem směnářské činnosti, a
 3. identifikační číslo osoby,
- b) směnářském obchodu:
1. názvy nebo jiná označení měn, mezi nimiž má být směna provedena,
 2. částka, která má být zájemcem složena k provedení směny,
 3. směnný kurz,
 4. částka, která odpovídá částce složené zájemcem k provedení směny po přepočtu směnným kurzem,
 5. úplata za provedení směnářského obchodu,
 6. částka, která má být zájemci vyplacena po provedení směny, jestliže se liší od částky uvedené v bodě 4, a
 7. datum a čas poskytnutí předsmělní informace, a
- c) dalších právech zájemce:
1. informace o právu zájemce podat stížnost orgánu dohledu a název a adresa sídla tohoto orgánu a
 2. informace o právu zájemce podat návrh orgánu mimosoudního řešení sporů mezi zájemcem a provozovatelem směnářské činnosti a název a adresa sídla tohoto orgánu.

(3) Není-li prokázán opak, má se za to, že provozovatel směnářské činnosti informace podle odstavce 1 a 2 zájemci nesdělil.

§ 13

Doklad o provedení směnářského obchodu

(1) Provozovatel směnářské činnosti vydá bez zbytečného odkladu tomu, s kým provedl směnářský obchod, doklad podle zákona upravujícího ochranu spotřebitele.

(2) Není-li prokázán opak, má se za to, že provozovatel směnářské činnosti doklad podle odstavce 1 nevydal.

§ 14

Informační povinnost vůči České národní bance

(1) Provozovatel směnářské činnosti poskytuje České národní bance informace o provozování směnářské činnosti a o provedených směnářských obchodech.

(2) Obsah, formu, lhůty a způsob poskytování informací stanoví prováděcí právní předpis.

§ 15

Uchovávání dokumentů a záznamů

(1) Provozovatel směnářské činnosti uchovává dokumenty a záznamy, které se týkají plnění povinností při provozování směnářské činnosti po dobu 5 let ode dne, kdy tyto dokumenty nebo záznamy vznikly. Povinnost uchovávat dokumenty podle jiných právních předpisů tím není dotčena.

(2) Povinnost uvedenou v odstavci 1 má i právní nástupce provozovatele směnářenské činnosti a ten, jehož oprávnění provozovat směnářenskou činnost zaniklo nebo bylo zrušeno.

ČÁST ČTVRTÁ

DOHLED

§ 16

Výkon dohledu

(1) Česká národní banka vykonává dohled nad dodržováním povinností směnárníků a ostatních provozovatelů směnářenské činnosti, které jsou stanoveny tímto zákonem nebo jiným právním předpisem upravujícím postup při provozování směnářenské činnosti.

(2) Osoby podléhající dohledu České národní banky jsou povinny poskytnout České národní bance při výkonu dohledu požadované informace a potřebná vysvětlení.

(3) Pro povinnost mlčenlivosti při výkonu dohledu podle tohoto zákona se použijí obdobně ustanovení zákona upravujícího činnost bank o povinnosti mlčenlivosti při výkonu bankovního dohledu.

§ 17

Opatření k nápravě

(1) Jestliže osoba podléhající dohledu České národní banky poruší povinnost stanovenou tímto zákonem nebo jiným právním předpisem upravujícím postup při provozování směnářenské činnosti, může Česká národní banka podle povahy zjištěného nedostatku uložit této osobě, aby

- a) ve stanovené lhůtě zjednala nápravu,
- b) neprovozovala směnářenskou činnost, dokud nezjedná nápravu,
- c) omezila provozování směnářenské činnosti stanoveným způsobem, dokud nezjedná nápravu, nebo
- d) vyměnila svoji vedoucí osobu.

(2) Osoba podléhající dohledu České národní banky, které Česká národní banka uložila opatření k nápravě podle odstavce 1, informuje Českou národní banku bez zbytečného odkladu o odstranění nedostatku a o způsobu zjednání nápravy.

§ 18

Pořádková pokuta

(1) Česká národní banka může při výkonu dohledu podle tohoto zákona za podmínek stanovených správním řádem nebo kontrolním řádem uložit pořádkovou pokutu do výše 500 000 Kč.

(2) Pořádkovou pokutu lze uložit opakovaně. Úhrn takto uložených pokut za stejný skutek nesmí přesáhnout částku 2 500 000 Kč.

(3) Příjem z pořádkových pokut je příjmem státního rozpočtu.

ČÁST PÁTÁ SPRÁVNÍ DELIKTY

§ 19

Přestupky

(1) Fyzická osoba se dopustí přestupku tím, že

- a) uvede nesprávný údaj nebo zatají některou skutečnost v žádosti o zápis do registru směnárníků podané podle § 5 odst. 5, nebo
- b) jako právní nástupce provozovatele směnářenské činnosti nebo ten, jehož oprávnění provozovat směnářenskou činnost zaniklo nebo bylo zrušeno, v rozporu s § 15 odst. 2 neuchovává dokumenty nebo záznamy po stanovenou dobu.

(2) Za přestupek podle odstavce 1 lze uložit pokutu do

- a) 1 000 000 Kč, jde-li o přestupek podle písmene a),
- b) 5 000 000 Kč, jde-li o přestupek podle písmene b).

§ 20

Správní delikt směnárníka

Směnárníkovi, který v rozporu s § 7 odst. 1 neoznámí změnu údajů uvedených v žádosti o zápis do registru směnárníků nebo v jejich přílohách, se uloží pokuta do 1 000 000 Kč.

§ 21

Správní delikty provozovatele směnářenské činnosti

(1) Provozovatel směnářenské činnosti se dopustí správního deliktu tím, že

- a) v rozporu s § 10 neuveřejní kurzovní lístek,
- b) poruší zákaz podle § 11 odst. 1,
- c) poruší zákaz podle § 11 odst. 2 věty první,
- d) v rozporu s § 11 odst. 2 větou druhou neuveřejní informaci o podmínkách, při jejichž splnění platí nabídka výhodnějšího směnného kurzu nebo výhodnější úplaty,
- e) v rozporu s § 12 odst. 1 nesdělí zájemci o provedení směnářského obchodu stanovené informace nebo nedodrží formu jejich sdělení,
- f) v rozporu s § 13 odst. 1 nevydá doklad tomu, s kým provedl směnářský obchod,
- g) nesplní informační povinnost podle § 14 odst. 1, nebo
- h) v rozporu s § 15 odst. 1 neuchovává dokumenty nebo záznamy po stanovenou dobu.

(2) Za správní delikt podle odstavce 1 se uloží pokuta do

- a) 1 000 000 Kč, jde-li o správní delikt podle odstavce 1 písm. e) až g)
- b) 5 000 000 Kč, jde-li o správní delikt podle odstavce 1 písm. a) až d), nebo h).

§ 22

Další správní delikty

(1) Právnícká osoba se dopustí správního deliktu tím, že

- a) uvede nesprávný údaj nebo zatají některou skutečnost v žádosti o zápis do registru směnárníků podané podle § 5 odst. 5, nebo

b) jako právní nástupce provozovatele směnářenské činnosti nebo ten, jehož oprávnění provozovat směnářenskou činnost zaniklo nebo bylo zrušeno, v rozporu s § 15 odst. 2 neuchovává dokumenty nebo záznamy po stanovenou dobu.

(2) Právnická nebo podnikající fyzická osoba podléhající dohledu České národní banky podle tohoto zákona se dopustí správního deliktu tím, že

- a) neposkytne České národní bance při výkonu dohledu potřebné informace nebo požadovaná vysvětlení podle § 16 odst. 2, nebo
- b) neprovede ve stanovené lhůtě některé z opatření k nápravě podle § 17 odst. 1 písm. b) až d).

(3) Za správní delikt se uloží pokuta do

- a) 1 000 000 Kč, jde-li o správní delikt podle odstavce 1 písm. a) nebo odstavce 2,
- b) 5 000 000 Kč, jde-li o správní delikt podle odstavce 1 písm. b). .

§ 23

Společná ustanovení

(1) Právnická osoba za správní delikt neodpovídá, jestliže prokáže, že vynaložila veškeré úsilí, které bylo možno požadovat, aby porušení právní povinnosti zabránila.

(2) Při určení výše pokuty se přihlédne k závažnosti správního deliktu, zejména ke způsobu jeho spáchání, k jeho následkům a k okolnostem, za nichž byl spáchán.

(3) Odpovědnost právnické osoby za správní delikt zaniká, jestliže Česká národní banka o něm nezažádala řízení do 1 roku ode dne, kdy se o něm dozvěděla, nejpozději však do 5 let ode dne, kdy byl spáchán.

(4) Správní delikty podle tohoto zákona v prvním stupni projednává Česká národní banka.

(5) Na odpovědnost za správní delikt, k němuž došlo při podnikání fyzické osoby nebo v přímé souvislosti s ním, se vztahují ustanovení tohoto zákona o odpovědnosti a postihu právnické osoby.

(6) Příjem z pokut je příjmem státního rozpočtu.

(7) Pravomocné rozhodnutí České národní banky o uložení sankce a pravomocné rozhodnutí soudu o zrušení této sankce Česká národní banka uveřejní.

ČÁST ŠESTÁ

USTANOVENÍ SPOLEČNÁ, PŘECHODNÁ A ZÁVĚREČNÁ

§ 24

Rozklad

(1) Proti rozhodnutí České národní banky vydanému podle tohoto zákona v prvním stupni lze podat rozklad.

(2) Ustanovení zákona upravujícího správní řízení o způsobu ukončení řízení o rozkladu se nepoužije.

§ 25

Zmocnění

Česká národní banka vydá vyhlášku k provedení § 5 odst. 5, § 7 odst. 2 a § 14 odst. 2.

§ 26

Přechodná ustanovení

(1) Devizové místo, které bylo registrováno ke směnářenské činnosti podle § 3 zákona č. 219/1995 Sb., devizový zákon, ve znění účinném do dne nabytí účinnosti tohoto zákona, se dnem nabytí účinnosti tohoto zákona považuje za směnárníka. Česká národní banka je bez zbytečného odkladu zapíše do registru směnárníků.

(2) Žádost o registraci ke směnářenské činnosti, o které nebylo rozhodnuto do dne nabytí účinnosti tohoto zákona, se dnem nabytí účinnosti tohoto zákona považuje za žádost o zápis do registru směnárníků. V řízení o ní se dále postupuje podle tohoto zákona.

(3) Rozchází-li se do dne nabytí účinnosti zákona č. 89/2012 Sb., občanský zákoník, u jednotlivého pojmu použitého v tomto zákoně jeho obsah podle účinných ustanovení předpisů občanského a obchodního práva s jeho obsahem podle ustanovení zákona č. 89/2012 Sb., nebo neznají-li účinná ustanovení předpisů občanského a obchodního práva takový pojem vůbec, vyloží se obsah tohoto pojmu podle významu, který mu dává ustanovení zákona č. 89/2012 Sb.

§ 27

Účinnost

Tento zákon nabývá účinnosti dnem 1. dubna 2013.